

Εισηγητής: Θεοδόσης Λαμπρόπουλος

Ημερομηνία: 04.12.2021

Διαγώνισμα στην Αρχαία Ελληνική Γλώσσα
Α' Γυμνασίου

ΘΕΜΑ 1^ο

Κείμενο 1

Ἐν Ἀθήναις τοὺς παῖδας μετ' ἐπιμελείας διδάσκουσι καὶ νουθετοῦσι. Πρῶτον μὲν καὶ τροφὸς καὶ μήτηρ καὶ παιδαγωγὸς καὶ αὐτὸς ὁ πατήρ ἐπιμελοῦνται ὅπως βέλτιστος γενήσεται ὁ παῖς, διδάσκοντες ὅτι τὸ μὲν δίκαιον, τὸ δὲ ἄδικον καὶ τότε μὲν καλόν, τότε δὲ αἰσχρὸν ἐστὶ. Εἶτα δέ, ἐπειδὴν οἱ παῖδες εἰς ἡλικίαν ἔλθωσιν, οἱ γονεῖς εἰς διδασκάλων πέμπουσιν, ἔνθα οἱ μὲν γραμματισταὶ ἐπιμελοῦνται ὅπως γράμματα μάθωσιν καὶ τὰ γεγραμμένα ἐννοῶσι, οἱ δὲ κιθαρισταὶ τῷ κιθαρίζειν ἡμερωτέρους αὐτοὺς ποιεῖν πειρῶνται καὶ τὰς τῶν παίδων ψυχὰς πρὸς τὸν ῥυθμὸν καὶ τὴν ἄρμονίαν οἰκείοῦσι. Ἔτι οἱ παῖδες ἐν γυμνασίοις καὶ παλαίστραις φοιτῶσιν, ἔνθα οἱ παιδοτρίβαι βελτίω τὰ σώματα αὐτῶν ποιοῦσι, ἵνα μὴ ἀναγκάζωνται ἀποδειλιᾶν διὰ τὴν τῶν σωμάτων πονηρίαν.

- 1. Να αποδώσετε νοηματικά την μετάφραση του υπογραμμισμένου αποσπάσματος του κειμένου.**

μονάδες 10

Κείμενο 2

Ἀθηναῖοι, ὡς καὶ οἱ ἑτέρας πόλεις κατοικοῦντες, πολλὰ ἐν τῷ βίῳ ἐπιτηδεύουσι, ἵνα τὰ ἀναγκαῖα πορίζωνται: Ναυσικύδης ναύκληρος ὦν περὶ τὴν τοῦ σώματος τροφήν ἑαυτῷ καὶ τοῖς οἰκείοις ἐσπούδαζε, τοῦτ' αὐτὸ δ' ἐποίουν Ξένων ὁ ἔμπορος καὶ Ξενοκλῆς ὁ κάπηλος. Πολύζηλος ἀπὸ ἀλφιτοποιίας ἑαυτὸν καὶ οἰκέτας ἔτρεφε, ἔτι δὲ πολλάκις τῇ πόλει ἐλειτούργει. Γλαύκων ὁ Χολαργεὺς ἐγεώργει καὶ βοῦς ἔτρεφε, Δημέας δὲ ἀπὸ χλαμυδουργίας διετρέφετο, Μεγαρέων δ' οἱ πλεῖστοι ἀπὸ ἐξωμιδοποιίας. Οὐκ ὀλίγοι τῶν πολιτῶν τέχνην τινὰ ἐξεμάνθανον, οἷον τὴν τῶν λιθοξόων, κεραμέων, τεκτόνων, σκυτοτόμων, καὶ πλεῖστα ἐπιτήδεια τῷ βίῳ ἐξεργάζοντο.

- 2.**
- i. Να αναφέρετε τα επαγγέλματα, τα οποία έκαναν οι Αρχαίοι Αθηναίοι με σκοπό τον βιοπορισμό τους. Ποιο, κατά την γνώμη σας επάγγελμα ήταν το πιο σημαντικό, από αυτά που αναλύονται στο κείμενο, αν λάβουμε υπόψιν μας την έλλειψη εύφορης γης στην Αθήνα και την Αττική; Να αιτιολογήσετε τις θέσεις σας.**

ii. **Να δηλώσετε την σημασία των παρακάτω φράσεων και λέξεων του κειμένου:**

- χλαμυδουργίας
- ναύκληρος
- από άλφιτοποίησης
- έξιμάνθανον
- έξιργάζοντο

μονάδες 20

ΘΕΜΑ 2^ο

3. Να συμπληρώσετε τη στήλη Β' γράφοντας την κατάλληλη λέξη από το Κείμενο 2 με την οποία είναι ετυμολογικά συγγενής με τις δοθείσες λέξεις της στήλης Α'.

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. μαθητής	1.
2. σπουδαστής	2.
3. αποικία	3.
4. ναύαρχος	4.
5. επεξεργασία	5.

μονάδες 10

4. Να χαρακτηρίσετε το περιεχόμενο των παρακάτω προτάσεων ΣΩΣΤΟ ή ΛΑΘΟΣ τοποθετώντας (Σ) για τις σωστές και (Λ) για τις λάθος.

	Σ	Λ
1. Η λέξη λιθοξόος είναι συνώνυμη της λέξης λιθουργός	☐	☐
2. Οι λέξεις άλφιτοποίηση - όδοποιός έχουν κοινό β' συνθετικό	☐	☐
3. Η λέξη από την οποία σχηματίζεται μια άλλη λέξη λέγεται παράγωγη	☐	☐
4. Πρωτότυπη είναι η λέξη σπουδή και παράγωγη η λέξη σπουδάζω	☐	☐
5. Η λέξη έξιμάνθανον είναι απλή	☐	☐

μονάδες 10

ΘΕΜΑ 3^ο

5. Να τονιστούν οι παρακάτω λέξεις και να τοποθετηθούν τα κατάλληλα πνεύματα:

- περιβολος
- λεγω
- ναυλος
- οινος
- δουλος
- τραπεζης
- ψηφος
- ρωμη

μονάδες 8

6. Να κλιθεί το Β' Πρόσωπο της Προσωπικής Αντωνυμίας:

μονάδες 10

7. Να κλιθεί το βοηθητικό ρήμα είμι στην οριστική ενεστώτα:

μονάδες 12

8. Να κλιθούν τα παρακάτω ουσιαστικά της Β' Κλίσης σε ενικό και πληθυντικό αριθμό:
ὁ ἄγρῶς, ἡ ἔλαφος:

μονάδες 20

ΤΥΧΗ ΑΓΑΘΗ

Ακμάσημος